

Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq
Majavej B-1581
Postboks 147
3920 Qaqortoq

26. november 2018

Nal. nr./j.nr.: 2017-900-0015

All. nr./brevnr.: 58453

Sull./sagsbeh.: FH/jh

INAARUTAASUMIK NALUNAARUSIAQ

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi Meeqqat Angerlarsimaffianni Ivaaqqami misissuineq

1. Aallaqqaasiut

Misissuiartortut Inatsisartut Ombudsmandianneersut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi Meeqqat Angerlarsimaffianni Ivaqqami (matuma kingornatigut Ivaqqamik taaneqartartussami) ullormik ataatsimik sioqqutsilluni nalunaaruteqarnikkut misissuineq 25.-27. september 2018-imi ingerlappaat. Misissuineq taanna Ombudsmandip Ivaqqami 2017-imi majimi misissuineranut malitseqartitsineruvoq.

Misissuiartortut tassaapput siunnersortit pisortaat Lasse Risager, immikkut siunnersorti Franz Amdi Hansen aamma oqalutsi/nutserisoq Ole Heinrich Ombudsmandeqarfimmeersut.

Qulequttat misissuinermi oqaloqatigiissutigineqartut ilaannaat nalunaarusiami matumani ilanngunneqarput.

Ivaaraq aamma Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik nalunaarusiaagallartoq manna pillugu oqaaseqaatiminnik saqqummiussinissaminut periarfissaqartinneqarsimapput. E-maili ilanngussartalik Naalakkersuisoqarfimmit 21. november 2018-imi tiguara, tassanngalu ersepoq nalunaarusiaagallartoq Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup Ivaaraq peqatigalugu misissorsimagaa, tamannalu oqaaseqaateqarnissamut pissu-

tissaqalersitsisimangitsoq. Aamma e-mailimit erserpoq Aqutsisoqarfiup paasinninnera Naalackersuisoqarfiup ilaleraa.

2. Misissuinermi inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

Ombudsmandip misissuinerini inatsisikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussakkut) nr. 7-ikkut, 1. juni 2017-imeersukkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, suliaminilli ingerlatsinermini Inatsisartunut attuumassuteqartuunani, tak. § 6, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit.

Ombudsmandip suliassaa tassaavoq oqartussaasut inuilluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsinernik atuutunik unioqqutitsisumik iliuuseqarnerisut imaluunniit suliassaminnik ingerlatsinermi allatut iliorlutik kukkussuteqarnermut sumiginnaanermulluunniit pisuussuteqarnerisut nakkutigissallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliarlu pillugu paasinninnerminik saqqummiussisinnaalluni, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit Ombudsmandip misissorsinnaagai. Taamatut misissuinermit atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup oqartussaasulluunniit aaqqissuusaaneranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik oqartussaasumilluunniit atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu

naliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

3. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

Ombudsmandip Ivaqqamik misissuina siullem 1. aamma 2. maj 2017-imi ingerlanneqarpoq. Inaarutaasumik nalunaarusiaq 6. december 2017-imi naammassineqarpoq.

Pissutsit arlallit Ombudsmandip nalunaarusiaani 6. december 2017-imeersumi eqqaaneqartut pillugit oqaaseqaatit Ombudsmandip Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmit kiisalu Isumaginninnermik Aqutsisoqarfimmit e-mailitigut 28. marts 2018-imeersukkut aamma 16. juli 2018-imeersukkut tiguai. Nakkutilliisoqarfiup Ivaqqami 2017-imi oktoberimi, 2017-imi novemberimi, 2018-imi januarimi aamma 2018-imi martsimi nakkutilliilluni misissuinerit pillugit nalunaarusiaasa assilineri Ombudsmandip aammattaaq tiguai.

Ivaqqami 25.-27. september 2018-imi malitseqartitsinertut misissuineq ingerlanneqassasoq Ombudsmandi tamatuma kingornatigut aalajangerpoq. Ivaaraq misissuisoqarnissaanik ulloq misissuiffiususaaq ullormik ataatsimik sioqqullugu kalerrinneqarpoq.

Misissuiartortut pisortaagallartoq pisortallu tullia misissuinerimi oqaloqatigaat, taakkulu marluullutik Ombudsmandip 2017-imi majimi misissuinerata kingornatigut atorfinitsinneqarsimapput. Pisortaagallartoq 28. maj 2018-imi atorfinitsinneqarsimavoq, Ivaqqamili siusinnerusukkut ukiuni arlalinni pisortatut atorfeqartitaasimalluni. Pisortap tullia 1. april 2018-imi atorfinitsinneqarsimavoq.

Sulisut 17-it ataasiakkaarlugit ilaqutaasorlu ataaseq misissuiartortunit aammattaaq oqaloqatigineqarput. Tamatuma saniatigut paaqqinniffiup immikkoortotaqarfii marluk misissuiartortunit misissorneqarput.

4. Ivaaraq pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Ivaaraq meeqqanik, inuusuttunik inersimasunillu innarluutilinnik ulloq unnu- arlu paaqqinniffiuvoq, Qaqortumilu inissisimalluni. 2018-imi aningaasanut i- natsimmi missingersuutitut ilanngussami oqaatigineqarpoq paaqqinniffik 19-inut inissaqartoq. Misissuinerup nalaani paaqqinniffimmi najugaqartut katillugit 15-iupput.

Immikkoortortaqarfik Tungujortoq aamma Immikkoortortaqarfik Sungaartoq Ivaqqap misissuinerup nalaani immikkoortortaqarfikai, sammisassaqtitsi- villu Orpikkamik taaneqartartoq Immikkoortortaqarfiup Sungaartup sania- niittoq aammattaaq atugaralugu. Immikkoortortaqarfik Qummut Ombuds- mandip 2017-imi misissuineru pillugu nalunaarusiami eqqaaneqartoq 2018- imi augustimi matuneqarsimavoq.

Immikkoortortaqarfik Tungujortoq Majavejimiippoq, qulinullu inissaqarluni. Misissuinerup nalaani paaqqinniffimmi qulit 18-it inorlugit ukioqartut naju- gaqarput.

Immikkoortortaqarfik Sungaartoq illumi Storesøvejimiittumiippoq, tallima- nullu inissaqarluni. Misissuinerup nalaani paaqqinniffimmi najugaqartut 18-it sinnerlugit ukiullit tallimaapput. Najugaqartut paaqqutarisarialerujussuup- put, ulluinnarnilu sunut tamanut ikiortariaqartuullutik.

5. Pingaarnerusutigut naliliineq

Paasivara Ivaqqami sulisorpassuit Ombudsmandip 2017-imi majimi misis- suinerata kingornatigut taarserneqarsimasut. Uanga paasisara unaavoq I- vaaqaami pisortaqtigiit sulisullu piffissami tassani annertoorujussuarmik sulisimasut. Sulisut Ombudsmandip 2018-imi septemberimi misissuinerani oqaloqatigineqartut malunnarput tunniusimasuusut, pikkorissuusut najuga- qartullu atugarissaarnissaannik ilorrisimaarnissaannillu pingaartitsisorujus- suusut.

Anartarfimmi aqungatitsinissamut, uffaannissamut sammisaqartitsinissa- mullu piffissaaleqinermik ajornartorsiutit Ombudsmandip 2017-imi majimi

misissueqqaarnerani paasineqartut malitseqartitsivigineqarnissaat 2018-imi septemberimi misissuinerup siunertaraa. Qulequtaq taanna immikkoortumi 6-imi tulliuttumi allaaserineqarpoq.

Misissuiartortut kigutininik saliinermut atatillugu pissaanermik atuinermik nalunaarutiginninnermut tunngasoq misissuinerumi aammattaaq malugaat. Tamanna immikkoortumi 7-imi sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.

6. Suliartunngitsoortarnerit taakkualu najugaqartunut kingunerisaat

6.1. Pisut misissuineq sioqqullugu ingerlasimanagerat

Ombudsmandip Ivaqqamik misissuineru siulleeq 2017-imi majimi pisoq pilugu nalunaarusiami 6. december 2017-imeersumi immikkoortuni 6-imi aamma 7-imi imatut allappunga:

"6. Anartarfimmi aqunngatitsinissamut uffaaniissamullu piffissaqannginneq

Misissuiartortut misissuinerumi Tungujortuaqqami sulisut arfinillit, Sungaartumi sulisut pingasut Qummumilu sulisut pingasut oqaloqatigaat. Najugaqartut angajoqqaavi pingasut misissuiartortunit aammattaaq oqaloqatigineqarput.

Sulisunit taakkunannga qulit angajoqqaallu pingasut tamarmik oqaatigaat isumaqarlutik sulisunik amigaateqartarnek pingaartumik Tungujortuaqqami Sungaartumilu piffissat ilaanni ajornartorsiutaasoq annertoq. Sulisut taakkua ilaasa arlallit oqaatigaat sulisunik amigaateqarnek pingaartumik sapaatit akunnerisa naanerini akissarsiffiullu nalaani sulisut arlaliusinnaasut takkutinnngitsoorfigisartagaanni immikkut ajornartorsiutaasartoq.

Tungujortuaqqami sulisut marluk sulisunik amigaateqarnerup kingunerisaanik ajornartorsiuteqarnek oqaluttuarigamikku tamanna "paaqqutarinninnikkut sumiginnaaneq"-tut taa-vaat.

Tungujortuaqqami Sungaartumilu sulisut arlallit - ilaqaataasullu - nassuiaatitut oqaatigaat sulisunik taamatut amigaateqarnerup nassatarisaasa ilaat tassaasoq najugaqartut piffissat ilaanni anartarfimmi aqunngasariaqaralutik taamaaliunngitsoortarnerat. Taamaalillutik najugaqartut nangiminni anartariaqartarlutillu quisariaqartarput.

Sulisut ilaata assersuutigalugu oqaatigaa najugaqartut ilaat ullormut pingasoriarlutik anartarfimmi aqunngatinneqarnissaat najugaqartut pillugit ullormut najoqqutassiami takuneqarsinnaasoq, ilaanneeriarlunili najugaqartut ilaasa ullormut ataasiaannarlutik aqunngatinneqarnissaat piffissaqarfigineqartartoq. Sulisup allap oqaatigaa najugaqartut anartarfimmi aqunngatinneqarnissaat pigaartuusumut tullermut utaqqisissallugu pisariaqarsinnaasartoq.

Sulisut marluk oqaatigaat najugaqartunik uffaanerup kinguartittariaqartarnera sulisunik amigaateqarnerup aamma nassatarigaa.

Sulisulli ilaasa misissuiartortunit oqaloqatigineqartut ajornartorsiutit taamaattut eqqartunngilaat. Soorlu sulisunik amigaateqartoqarsinnaasartoq Sungaartumi sulisup oqaluttuaraa, sulisulli suliassatik naammassisaraat, matumani najugaqartut anartarfimmi aqunngatinneqarnissaat aamma ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Anartarfimmi aqunngatitsisarneq uffaasarnerlu pillugit paasissutissat sulisunik oqaloqateqarnermi saqqummertut Ivaaqqap pisortaanut Isumaginninnermillu Aqutsisoqarfiup sinniisaanut misissuiartortunit misissuinermi saqqummiunneqarput. Taakku oqaatigaat ajornartorsiutip annertussusiata sukumiinerusumik misissorneqarnera suleqatigiillutik pilertornerpaamik aallartinniaritsik, iliuuserineqartussallu pisariaqartut tamatuma kingornatigut iliuuserineqarniartut.

Oqaatigaara Tungujortuaqqami Sungaartumilu najugaqartut amerlanersaat paaqqutarineqarnissamik pisariaqartitsisorujussuusut. Najugaqartut taamaattut anartarfimmi aqunnganissamut uffarnissamullu taama pisariaqartigisunut piffissat ilaanni ikiorneqarsinnaanngipataluunniit uanga paasinninnera unaavoq paaqqinniffiup tungaanit ilungersunartumik sumiginnaasoqarnera pineqartoq.

Anartarfimmi aqunngatitsisannginneq uffaasannginnerlu pillugit sulisut angajoqqaallu misissuiartortunut nassuiaatigisaat ernumanarluinnartutut isigaakka.

Ivaaraq qinnuigaara ajornartorsiutip annertussusianik misissuineq taaneqartoq sunik takutitsinersoq paaqqinniffillu tamatuma kingornatigut qanoq iliuuseqarsimansoq paasissutissiissutigeqqullugu.

7. Sammisqaartitsinissamut piffissaqannginneq

Sulisut ilaqaatasullu arlallit misissuinermi nassuiaatitut oqaatigaat sulisunik amigaateqarnerup imm. 6-imi eqqartorneqartup manna aamma nassatarigaa, tassalu sulisut piffissat ilaanni najugaqartunik sammisassaqaartitsinissaminnut perorsaanermilluunniit suliaqarnissaminnut piffissaqartannginnerat.

Taamaalilluni sulisut ilaata oqaatigaa sulisut piffissat ilaanni suliassatik pingaarnersiuinarlugit suliarisariaqartaraat. Najugaqartut nerisinneqarnissaat nakorsaaitortinneqarnissaallu salliutinneqartarpoq, najugaqartulli pillugit ullormut najoqqutassat malinneqarnissaannut piffissaqartuaannartarani.

Najugaqartumut angajoqqaajusup misissuiartortunut oqaatigaa sulisut najugaqartunik sammisaqartitsinissaminnut piffissaqanngivissortut.

Najugaqartumut angajoqqaajusup allap oqaatigaa najugaqartut illoqarfimmi aaqqissuussinernut ornigussinnaasannginnerat sulisunik amigaateqartarnerup nassatarisaraa.

Ivaaqqap pisortaata naggasiutaasumik ataatsimiinnermi misissuiartortunut oqaatigaa perorsaanikkut sammisat naammaginngitsumik ingerlanneqarnerat paaqqinniffiup eqqumaffigigaa, najugaqartunullu ullormut najoqqutassat pisortaqatigiinnit naleqqussarniarneqar-niartut, taamaaliornikkut ingerlatanut piffissaqarnerulersinnaajumallutik.

Najugaqartut, angajoqqaat pisortaqatigiillu najugaqartunik sammisassaqartitsinissamut piffissaqannginneq pillugu misissuiartortunut nassuiaataat ernumanartorujussuartut isigaakka.

Inassuteqaatigaara najugaqartut ulluinnarni naleqquttunik sammisqaqarnissamut periarfissaqartinneqarnissaat qulakkeerniarlugu Ivaaraq suliniuteqassasoq."

Nalunaarusiami ilaatigut Ivaaraq qinnuigaara qulaani taaneqartut qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiissutigeqqullugu. Ivaaraq qinnuigaara paasissutissat Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik aqqutigalugu nassiuteqqullugit, taamaalilluni Naalackersuisoqarfik paaqqinniffiup oqaatigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Naalackersuisoqarfik tamanna tunngavigalu e-mailikkut 28. marts 2018-i-meersukkut ilaatigut imatut akivoq:

"Aallarniutigalugu naalackersuisoqarfik paasissutissiisnnaavoq ombudsmandip maaji 2017-imi misissuiartoreernerata kingorna Nakkutilliiartortitat oktobari 2017-imi, novembari 2017-imi aamma januaari marsimilu 2018-imi sisamariarlutik nakkutilliiartorsimamata. Kingullermik tikeraarnermi nakkutilliiartornermut nalunaarusiamik inaarutaasumik peqartoqanngilaq, ukiakkut 2017-imi nakkutilliiartornermut aamma januaari 2018-imi nakkutilliiartornermi nalunaarusiaq sammisaqarfiusumik malitseqartitsinertut isikkoqarpoq.

Ombudsmandip misissuiartoreernerata kingorna paaqqinnittarfimmi aqutsisut taarserneqarnerat pisimavoq, tamanna taamani pisortaaq 22. oktobari 2017-imi suliarortussaa-titaajunnaarnerata pissutigivaa. Piffissallu ingerlanerani pisortamik nutaamik atorfinitsitsi-soqarnissaata tungaanut pisortaagallartumik atorfinitsitsisoqarsimavoq.

Aqutsisuni taamatut allanngortoqarnerata kingunerisimavaa sammineqartut ilaasa ombudsmandip nalunaarusiamini taasaasa iluarsineqarnissaat pillugit alloriartoqarsimanerani. Taamaalisooqarneranilu pisortaagallartoq sulisut aqutsisullu akornanni nutaamik sule-qatigiittoqalernissaa pillugu ineriartortitsilluni aallartissimavoq, taannalu aqutugalugu isu-masioqatigiittoqarsimavoq Ivaaqqami naleqartitat oqallisigalugit. Tamatuma saniatigut aaqquissuusaanermut pilersaarusiortoqarsimavoq, sulisunilu piginnaasanik ineriartortitsi-neq aaqqiagiinnginnerillu qaangerniartarnerat sammineqarnerulersimallutik. Paaqqinnit-tarfimmili suli unammisassaqqarpoq Naalakkersuisunit maluginiarneqartunik.

Immikkoortunut ataasiakkaanut tunngatillugu naalakkersuisoqarfik makkuninnga oqaase-qaateqarniarpoq:

Imm. 6 - perusersartarfiliarnissamut uffarfiliarnissamullu piffissaqannginneq.

Najugaqartunut ullormut pilersaarutini tamani perusersartarfiliarnissamut uffarfiliarnissa-mullu aalajangersimasunik piffissaqartitsisoqarpoq. Immikkoortortaqqarfimmi aqutsisup ul-lormut pilersaarutit tamakku malinnaavigai, sulisuniillu malinneqarnersut nakkutigalugit. Paaqqinnittarfimmiit nalunaarutigineqartut malillugit tamanna sapaatip akunneranut ataa-siarluni ataatsimiittarnerni immikkut isiginiarneqarpoq, sulisullu napparsimanertik pissuti-galugu sulinngitsoortillugit qaqutigut taamaalisooqartartoq oqaatigineqarluni.

Kingullermilli marsi 2018-imi nakkutilliiartornermi nalunaarusaagallartumi takuneqarsin-naavoq upalungaarsimanissamut ulluni sulisut 20 %-ii aamma 50 %-ii sulinngitsoortillugit qanoq isumassuinissat paaqqinninnissallu suliarineqartarnersut pillugit pilersaarusiorto-qassasoq, taamaalluni suliassat sorliit pingaartinneqarnerussanersut erseqqissiniassam-mata. Nakkutilliiartortitat tikeraarnerup nalaani ilaatigut napparsimanerpassuit pissutiga-lugit sulinngitsoornerit amerlaqisut, ilaatigullu sulisut akornanni taarseraannerujussuit er-seqqissaaffigineqarput.

Imm. 7 - sammisassaqqartitsinernut piffissaqartannginnerit.

Ombudsmandi kingullermik misissuiartormalli sammisassaqqartitsiviusartoq Orpigaq imer-mik annertulaartumik ajoqusersimanerata kingorna ammaqqittoq paaqqinnittarfimmiit paasissutissiissutigineqarpoq. Tassani najugalinnut sammisassat piareersakkat pinngua-riaatsinik, pinnguaatinik, nipilersornernik, iffiornermik malugissutsimullu atortunik peror-saariaatsinik neqeroorutininik imallit nassaassaapput. Orpikkami sammisassanut ingerlatas-sanut pequtinik atortunillu assigiinngitsunik pisiortornissamut aningaasaliisoqarsimavoq.

Najugallit angallarinnerpaat immikkoortorta qarfianiittunut illoqarfimmi sammisassaannik piareersarluakkanik suliaqartoqarsimavoq, taakkua najugalinnut neqeroorutaasinnaapput, assersuutigalugu klubbimi, atuagaate qarfimmi allallu kulturimi aqqissuussat. Taassuma saniatigut sapaatip akunnerata naanerani, illoqarfimmi aqqissuussinernut assigiinngitsunut biiliunneqarnissamik najugallit angallarissut periarfissaqalernerat pisortaagallartup aqqissuussimavaa.”

Nakkutilliilluni misissuinerit pillugit nalunaarusiat taakku tamatuma kingornatigut Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit pissarsiariniarpakka.

Ivaaraq allakkatigut 15. juni 2017-imeersutigut qinnuigaara najugaqartut a-nartarfimmi aqunngatinnissaannut, uffarnissaannut sammisassaqartinneqarinnissaannullu piffissaqannginneq pissutigalugu ajornartorsiutit pillugit ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu. Ivaaraq ilaatigut qinnuigaara suliniutit suut Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliilluni 2018-imi martsimi misissuinerata kingornatigut paaqqinniffiup aallartissimanerai paasissutissiissutigeqqullugu. Ivaaraq qinnuigaara oqaaseqaanni Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfik aqutigalugu nassiuteqqullugu, taamaalilluni Naalackersuisoqarfik paaqqinniffiup oqaatigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup e-mailikkut 16. juli 2018-imeersukkut iliuusissanut pilersaarutitut 22. marts 2018-imeersutut taaneqartumik Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup Ivaaraqami 2017-imi kiisalu 2018-imi januarimi martsimilu misissuisimanerintu uiggiullugu suliarineqarsimasumik ilaqartinneqartukkut akivaanga. Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup oqaaseqaataa e-mailimut tassunga ilanngullugu nassiunneqarpoq, Aqutsisoqarfillu ilaatigut imatut allappoq:

“Apriilimi maajimilu pisortamik pisortallu tullianik atorfinitsitsisoqarpoq kiisalu sapinngisaq malillugu qitiusutut sulisunik sulilersitsisoqarsimalluni, tassunga ilanngullugit sulisut peqqissaanermik ilinniagallit. Pisortaq pilersitseqqinnissamik pilersaarut naammassisussanngorlugu atorfinitsinneqarsimavoq aamma ukiap ingerlanerani pisortamik nutaamik atorfinitsitsiniartoqassaaq. Massakkut najugallit amerlassusii tunngavigalugit amerlaqataannik

sulisuqarpoq, aggustillu aallaqqaataani 2018-imi perorsaasut ilinniarsimasut marluk atorfinitsinneqassapput, ataaseq septembarip aallaqqaataani 2018-imi kiisalu aggustip aallaqqaataani isumaginninnermi ikiorti, tamanna isumassuinnermi/perorsaanermi sulinnermut eqqarsaatigalugu malunnaataassaaq. Sulisut najugallit ullormut pilersaarutaat malillugit massakkut sulilereersimapput, tassanilu perusuersartarfiliartitsisarnerit ilaapput. Sapaatit akunnerini 36-mi 37-imilu sianiutikkut innarlerneqarnikunut perorsaanermi periutisnik sulisut tamarmik ilinniartinneqassapput.

“Orpikkami” pisortaq qaammatikkaartunik sammisassaqtitsinernik pilersaarusiorsimavoq, aasaaneranilu sulinngiffeqarnermi pilersaarusiaq suliarineqarsimalluni.

“Orpigaq” imermik ajoquserneqarsimanera pissutigalugu matoqqanikuusimavoq, natillu taarsersorneqarnera naatsorsuutigisamiit piffissaq annertunerusoq atorneqarsimalluni, taamaattumillu piffissami sivisoorujussuarimi atorneqarsimanani.”

6.2 25.-27. september 2018-imi misissuineq

6.2.1. 25.-27. september 2018-imi misissuinnermi misissuiartortut sulisunik 17-inik oqaloqateqarput, taakkunanngalu qulit Immikkoortorta qarfimmi, Tungujortumi arfineq marlullu Immikkoortorta qarfimmi Sungaartumi sulisuupput.

Sulisut taakkua amerlanersaasa oqaatigaat suliartunngitsoortarnerit pissutigalugit sulisunik amigaateqartarneq Ivaqqami suli ajortartorsiutaasoq, pingaartumik akissarsiffiup nalaani sapaatillu akunnerisa naanerini. Sulisulli sulisunik taamatut amigaateqartarnerup paaqqinniffimmi najugaqartut eqqarsaatigalugit qanoq sunniuteqarneranik paasinninnerat assigiinngisitaarpoq.

Taamaalillutik sulisut arlallit oqaatigaat sulisunik piffissat ilaanni amigaateqartoqartaraluartoq najugaqartut anartarfimmi aqunngatinneqarnissaannut, uffarnissaannut nangiisaluunniit taarsernissaannut ikiuinissamut piffissaqartarlutik. Sulisut ilaata assersuutitut oqaatigaa najugaqartut anartarfimmi aqunnganissaannut ikiuinissamut siusinnerusukkut piffissaaleqisoqartarsimasoq, taamaakkunnaarsimasorli.

Sulisut allat tamatuma paarlattuanik oqaatigaat suliassat taakkua kinguar-tinneqarnissaat ilaanneeriarluni pisariaqarsinnaasartuq. Sulisulli najugaqar-tunik anartarfimmi aqunngatitsinissaminnut piffissaaleqillutik misigisarsima-sut tamarmik oqaatigaat tamanna qaqutiguinnaq pisarsimasoq, anartarfim-miluunniit aqunngatitsinissat sivikitsuinnartumik kinguartinneqartariaqartar-simasut.

Sulisut ilaata assersuutitut oqaatigaa najugaqartut ilaat piffissaq eqqorlugu uffanngitsoorneqarsinnaasartut, najugaqartumullu ullormut malitassiaq eq-qarsaatigalugu anartarfimmi aqunngatitsinissat 15-20 minutsinik kinguartin-nissat ilaanneeriarluni pisariaqartarsimasoq. Nanginik taarsiinissamik piler-saarutaareersut aamma kinguartinneqarsinnaasarsimapput, taamaattoqar-tilluguli nanginik taarsiinissaq qaqugukkut pisariaqalissanersoq sulisut nak-kutigisarsimavaat.

Sulisut arlallit aammattaq oqaatigaat najugaqartunik sammisassaqartitsi-nerit pilersaarusiorneqarsimasut amerlasuut sulinngitsoorsimatillugit naam-massiuminaassinnaasartut.

Kiisalu Immikkoortortaqarfimmi Sungaartumi sulisut arlallit misissuiartortu-nut oqaatigaat piffissat ilaanni sulisussaaleqiffiusuni najugaqartut tasitsaar-tinnissaat angumeriuminaassinnaasartuq. Immikkoortortaqarfimmili tassani aamma sulisoqarpoq tasitsaartitsinissaminnik angumerinnissinnaalluarlutik oqaluttuurtunik.

6.2.2. Misissuiartortut misissuinermi Ivaqqami pisortaagallartuq pisortallu tullia ilaatigut paaqqinniffimmi suliaartunngitsoortarnerit sulisussaaleqisar-nerlu pillugit oqaloqatigaat.

Pisortaagallartup oqaatigaa paaqqinniffiup sulisuisa ilaasa suliaartunngitsoor-tarnerat pissutigalugu siusinnerusukkut annertuunik ajornartorsiutissaqar-tarsimasoq. Taamaattumik sulinngitsoortarnerit atorfinitsitsisarneq pillugu i-natsiseqartitsinikkut pineqaatissiissutinik malitseqartitsivigineqartarnissaat Ivaqqami pisortaqatigiit eqqumaffigisorujussuaat. Sulisut mianersoqqune-

qartareeraluarlutik aalaakkaanngitsumik suliartortartut soraarsinneqartarput, 2018-imilu aasap ingerlanerani sulisoqatigiit ilarpassui taarserneqarsimallutik.

Ivaaqqami sulineq aammattaaq piareersarneqartarpoq soorlu sulisut sapaa-tit akunnerisa naanerini akissarsiffiusuni siusinnerusukkut suliartunngitsoor-tarsimasut piffissani taakkunani sapinngisamik pigaartunngortinnaveersaar-neqartarnerisigut.

Suliniutit taakku suliartunngitsoortarnernut iluaqutaasumik sunniuteqarsi-mapput. Najugaqartut anartarfimmi aqunngatinnissaannut uffarnissaannullu ikiuinissamut piffissaqarniarneq siusinnerusukkut ajornartorsiutaasarsima-voq, pisortaqatigiilli isumaqarput taamaakkunnaarsimasoq. Suliartunngit-soortarnerit paaqqinniffiup sulisuinik 2018-imi septemberimi ipikkorissartit-sinerup kingornatigut suli ikinnerulersimapput. Sulili sulisoqarpoq soorlu a-kissarsiffinni suliartunngitsoortartunik, taamaattumik ajornartorsiut taanna paaqqinniffiup sulisuisa ataatsimiinnerini suli oqaloqatigiissutigineqartarpoq. Suliartunngitsoortarnerit taakku qanorpiaq amerlatiginerat pisortaqatigiit ili-simangilaat, tassami tamanna pillugu kisitsisitigut naatsorsueqqissaarnerit piffissap qaninnerusup ingerlanerani sularineqarsimanngimmata. Ivaqqamili pisortaqatigiit taamatut naatsorsueqqissaarnermik suliaqaleqqinniarlutik pilersaarutigaat, sulisut ajornartorsiutip annertusussusianik ilisimatinneqar-talersinnaaqqullugit.

Ivaaqqami sulisussaaleqinerup ajornartorsiutaanerata qanoq annertutiginera naatsorsueqqissaartarsimannginneq ilaatigut pissutigalugu nalilersinnaan-gilara. Taamatuttaaqq taamatut sulisunik amigaateqarneq paaqqinniffimmi najugaqartut isumagineqarnissamik paaqqutarineqarnissamillu ataasiak-kaarlutik pisariaqartitsinerinut matumani qanoq sunniuteqarsimanersoq su-liamik misissuineq aallaavigalugu nalilersinnaanngilara.

Pissutsilli taamaakkaluartut uanga paasisakka ukuupput Ivaqqami sulisut suliartunngitsoortarnerannik ajornartorsiutit Ombudsmandip paaqqinniffim-

mik 2017-imi majimi siullermik misissuineranut sanilliugit massakkut erseqqissumik annikilleriarsimasut.

Paasisakka aammattaaq ukupput suliaartunngitsoortarnerit taakkua kingunerisaat – soorlu nujaqartunut anartarfimmi aqunngatinnissaannut uffarnissaannullu ikiuinissamut piffissaaleqisarneq – siusinnerusumut sanilliullugu erseqqissumik annikilleriarsimasut.

Malugaara paaqqinniffimmi suliaartunngitsoortarnernik naatsorsueqqissaartarneq aallartinniarlugu Ivaqqami pisortaqatigiit pilersaarutigigaat. Naatsorsuutigaa suliaartunngitsoortarnerit pillugit ajornartorsiutaasinnaasut naatsorsueqqissaarnerup taamaattup takutikkumaagai aaqqinniarlugit suliniutit pisariaqartut pisortaqatigiit aallartissagaat.

7. Kigutininik salinermi pissaanermik atuinermik nalunaarutiginninneq

Isumaginninnermik suliaassaqarfimmi pissaanermik atueq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 21. november 2013-meersumi (matuma kingornatigut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) kapitali 7 aamma kapitali 10 paaqqinniffiit il.il. najugaqartunut pissaanermik atuisut pissaanermik atueq pillugu paasissutissanik arlannik nalunaarsuisasut paasissutissanillu taakkuninnga ilaatigut Naalakkersuisunut kommuni nullu nalunaarutiginnittarnissaat pillugu malittarisassanik imaqrput.

Ivaqqami pisortaqatigiit misissuinerimi oqaatigaat sulisut, paaqqinniffimmi najugaqartut arlallit eqqarsaatigalugit taakku kigutaat salinneqassatillugit, soorlu aalasinnaajunnaarsitsilluni tigumminninnermikkut pissaanermik akutunngitsumik atuisariaqartartut. Pisortaqatigiit oqaatigaat Ivaaraq pissaanermik atuinernik taamaattunik nalunaarutiginninneq ajortoq, pissaanermilli atuinernik taamaattunik siunissami nalunaarutiginnittoqartarnissaa siunertaasoq.

Inassuteqaatigaara najugaqartut kigutaannik salinermi aalasinnaajunnaarsitsilluni tigumminninnerit pissaanermik atuisarnerit inatsimmi malittarisas-

sat tungavigalugit nalunaarutigineqartarnissaat Ivaaqqap qulakkiissagaa, aalasinnaajunnaarsitsilluni taamatut tigumminneq pissaanermik atuinertut pissuseqarpat.

8. Naggasiut

Ivaaraq qinnuigaara nalunaarusiaq manna paaqqinniffimmi sulisunut, naju-gaartunut ilaqutaasunullu paasissutissiissutigeqqullugu.

Nalunaarusiap matuma assilnera Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsit-sinnermut Naalackersuisoqarfimmut ilisimatitsissutitut nassiuppara.

Ombudsmandip Ivaaqqamik misissuiner a pillugu suliaq matumuuna inaar-lugu suliarineqartutut isigaara.

Nalunaarusiaq manna nittartakkanni www.ombudsmand.gl-imi tamanut saqqummiunneqarumaarpoq, 2018-imilu ukiumoortumik nalunaarutinni i-lanngunneqarumaarluni.

Inuulluaqqusillunga
Ombudsmandi sinnerlugu

Kim Blokbo
Inatsisilerinermi pisortaq